

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดในการสอนรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมโครงการในการสอนรายวิชาภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งผู้วิจัยได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารวิชาการ ให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ได้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากห้องเรียน

สรุป

ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า

การศึกษาผลการใช้กิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดในการสอนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง พบว่า

1. ผลการประเมินกิจกรรมโครงการของนักเรียน ครู ด้วยการใช้แบบประเมินโครงการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีระดับดี โดยมีระดับความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยระดับความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอยู่ในช่วง 2.75 – 3.00

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมโครงการในการสอนรายวิชาภาษาไทย นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นอยู่ในช่วง 3.40 – 3.95

อภิปรายผล

1. ผลจากการดำเนินกิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี กล่าวคือจากนักเรียนจำนวน 8 กลุ่ม คุณภาพของโครงการอยู่ในระดับดีจำนวน 7 กลุ่ม และอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 1 กลุ่ม แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนในครั้งนี้ สามารถ

พัฒนาทักษะการทำโครงการของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา จันทร์ทอง (2546) พบว่า การคิดแก้ปัญหาของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนกิจกรรม โครงการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถพัฒนาการคิดแก้ปัญหาทำให้นักเรียนได้สะสมประสบการณ์ด้านการคิดแก้ปัญหา และส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ยทั้งชั้นผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่ผู้วิจัยได้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง และค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเอง นักเรียนมีความตั้งใจในการดำเนินกิจกรรม โครงการ ทำให้ผลการดำเนินโครงการของ นักเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ประกอบกับผู้วิจัยออกแบบ และมีการประเมินผล เป็นระยะ ๆ ในการดำเนินกิจกรรม โครงการของผู้เรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่กดดัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชชุดา บัวคดี (2550) ซึ่งพบว่า แนวการสอนโดยใช้กิจกรรม โครงการ เป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการประเมินผลที่เป็นภาระที่หนักของครู อีกวิธีการหนึ่ง

นอกจากนี้ยังมีนักเรียนจำนวน 1 กลุ่ม ที่มีระดับความสามารถในการคิดแก้ปัญหาอยู่ ระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยผลการประเมิน เท่ากับ 2.50 นั้นมีผลสืบเนื่องมาจากการที่ครูผู้สอนได้เปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกกลุ่มเอง ผนวกกับผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนภาษาไทยต่ำจึงทำให้การทำโครงการไม่ได้ผลเท่าที่ควร แต่หากครูผู้สอนควบคุมหรือกำหนด ในการเลือกกลุ่มที่มีการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน การทำโครงการของ นักเรียนอาจจะดีขึ้นกว่าเดิม แต่อย่างไรก็ตามการจับกลุ่มข้างต้นนั้นส่งผลดีต่อผู้เรียนที่ตั้งใจเรียน ตั้งใจทำงาน และที่สำคัญการที่เลือกกลุ่มเองสามารถช่วยส่งเสริมให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จเร็วขึ้น เพราะนอกจากจะเข้าใจกัน การแบ่งงานกันก็ทำได้ง่าย รวดเร็ว และมีบรรยากาศในการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขควบคู่กันไป

2. ผลจากการประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนพบว่านักเรียนมีทักษะในการ คิดแก้ปัญหาสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยใช้กิจกรรม โครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ แนวคิดของ เพียเจท์ (Piaget. 1970 :63) ที่กล่าวว่าเด็กที่มีอายุประมาณ 11-15 ปี จะสามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลและคิดในสิ่งที่ซับซ้อนอย่างเป็นนามธรรมได้มากขึ้นเมื่อได้รับการพัฒนา และ สอดคล้องกับสอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2538 : 372) ที่กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นการคิดที่มีจุดมุ่งหมาย และเมื่อเกิดขึ้นครั้งหนึ่งแล้วจะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ ได้ว่าถ้าเกิดปัญหาเช่นนั้นเช่นนี้แล้วจะหาทางแก้ไขได้อย่างไร ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยดำเนินการพัฒนา กิจกรรม โครงการ ในการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการคิด สามารถทำให้นักเรียน เกิดการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ นอกจากนี้ผลจากการวิจัยในครั้งนี้

ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้กิจกรรม
 โครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ รจนา จันทร์ทอง (2546) พบว่า การคิดแก้ปัญหา
 ของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนกิจกรรมโครงการสามารถพัฒนาการคิดแก้ปัญหาทำให้
 นักเรียนได้สะสมประสบการณ์ด้านการคิดแก้ปัญหา และส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ยทั้งชั้น
 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และบุญทิวา สิริชยากุล (2546) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องผลการใช้กระบวนการพัฒนา
 ความคิดของเดอโบโนในการสอนวรรณคดีไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อศึกษา
 พัฒนาการทางด้านกระบวนการคิดตามกระบวนการพัฒนาความคิดของเดอโบโน เพื่อศึกษา
 พัฒนาการทางด้านกระบวนการคิดตามกระบวนการพัฒนาความคิดของเดอโบโนผลการวิจัยพบว่า
 นักเรียนที่ได้รับการสอนตามกระบวนการพัฒนาความคิดของเดอโบโน มีพัฒนาการทางด้านกระบวนการ
 การคิดสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้
 กิจกรรมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยยึดกรอบ
 แนวคิดตามทฤษฎีของเวียร์ มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบใน 4 ขั้นตอนคือ ขั้นระบุปัญหา
 ขั้นวิเคราะห์ปัญหา ขั้นเสนอวิธีการแก้ปัญหา และขั้นตรวจสอบวิธีการ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ
 ในการคิดแก้ปัญหายังเป็นระบบ มีเหตุมีผลในการพิจารณาปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหา
 ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงระบบของตนเองได้

3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมโครงการในการสอนรายวิชาภาษาไทย
 โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัย
 ได้นำแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 23-24) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 อย่างหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกระบวนการสำคัญด้านทักษะที่นักเรียนควรได้รับการฝึก
 จากครู หากการเรียนการสอนในโรงเรียนสามารถจัดการ หรือให้โอกาสนักเรียนได้พัฒนาสติปัญญา
 ด้วยการฝึกโดยผ่านกิจกรรมการแก้ปัญหา ซึ่งครูสามารถจัดให้เอื้อต่อความสามารถในการคิด
 แก้ปัญหาของตนเองแล้วย่อมส่งผลให้นักเรียนมีวิถีทางในการเรียนรู้อย่างคิดเป็น ทำเป็น และ
 แก้ปัญหาได้ และเมื่อนักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ย่อมส่งผลถึงความพึงพอใจต่อตัว
 นักเรียนเอง ซึ่งส่งผลถึงนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมโครงการในการสอนรายวิชา
 ภาษาไทย ที่ผู้วิจัยดำเนินการในครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนิรุทธ์ สติมัน (2550) ที่กล่าวว่า
 นักศึกษากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในระดับมากต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการบน
 เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักเรียนได้ออกแบบกิจกรรมโครงการ
 ตามความต้องการของตนเอง โดยมีผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้สอนให้กับนักเรียน ได้มีการให้กำลังใจ
 และติดตามการดำเนินการของนักเรียนเป็นระยะ ๆ นักเรียนสามารถทราบผลการดำเนินกิจกรรม

ของตนเอง โดยมีกรอบเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน จึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่เกิดความรู้สึกที่ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ที่น่าพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

1. ก่อนดำเนินการสอนกิจกรรมโครงงาน ผู้สอนควรอธิบายวิธีการเรียนอย่างละเอียดให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาท หน้าที่ของแต่ละคนในกลุ่ม และขณะปฏิบัติกิจกรรมผู้สอนควรดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด และให้คำปรึกษาเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. กิจกรรมโครงงาน เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน เพราะการฝึกทำโครงงานสามารถทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ผู้สอนจึงควรออกแบบการจัดกิจกรรมอย่างรัดกุม และเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย และอยู่ในความสนใจของผู้เรียน
3. ในการคิดหัวข้อโครงงานวิชาภาษาไทยของผู้เรียน จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ yak ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเลือกปัญหาที่สนใจจริง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการแสวงหาคำตอบของปัญหานั้น
4. การทำโครงงานวิชาภาษาไทย อาจต้องใช้เวลาาน ผู้สอนควรใช้เวลานอกห้องเรียนเพิ่มเติม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางส่วน เช่น การสืบค้นและเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ในคาบเรียนเป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมโครงงานเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยทุกด้าน
2. ควรมีการวิจัยการสอนภาษาไทยด้วยกิจกรรมโครงงาน เพื่อเป็นการส่งเสริม และพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนในทุก ๆ ระดับ